

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 6.4.2022 г.
COM(2022) 154 final

2022/0102 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

**за предоставяне на разрешение на Чехия да въведе специална мярка за дерогация
от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху
добавената стойност**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

Съгласно член 395, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност¹ („Директивата за ДДС“) Съветът, като действа с единодушие по предложение на Комисията, може да разреши на всяка държава членка да приложи специални мерки за дерогация от разпоредбите на посочената директива с цел да опрости процедурата за събиране на ДДС или да предотврати някои форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци.

С писмо, заведено в Комисията на 23 ноември 2021 г., Чехия поиска разрешение да прилага до 31 декември 2024 г. мярка за дерогация от член 287 от Директивата за ДДС, разрешаваща ѝ да освободи от ДДС данъчно задължените лица, чийто годишен оборот е не по-висок от 85 000 EUR.

В съответствие с член 395, параграф 2, втора алинея от Директивата за ДДС, с писмо от 16 декември 2021 г. Комисията информира останалите държави членки за отправеното от Чехия искане. С писмо от 20 декември 2021 г. Комисията уведоми Чехия, че разполага с цялата информация, необходима за разглеждане на искането.

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

В дял XII, глава 1 от Директивата за ДДС се предвижда възможността държавите членки да прилагат специални режими за малките предприятия, включително да освобождават от облагане данъчно задължените лица, чийто годишен оборот е под определен размер. Това освобождаване означава, че данъчно задълженото лице не е длъжно да начислява ДДС върху извършваните от него доставки и следователно не може да приспада ДДС за получените от него доставки.

Съгласно член 287 от Директивата за ДДС определени държави членки, които са се присъединили след 1 януари 1978 г., могат да освобождават от облагане данъчно задължените лица, чийто годишен оборот не надвишава равностойността в национална валута на посочените в същата разпоредба суми по обменния курс в деня на присъединяването им.

Съгласно член 287, точка 7 от Директивата за ДДС Чехия може да освободи от ДДС данъчно задължените лица, чийто годишен оборот не е по-висок от равностойността в национална валута на 35 000 EUR.

Разрешение за увеличаване на прага на годишния оборот от 35 000 EUR на 85 000 EUR би опростило значително административната тежест за предприятията, които отговарят на условията за освобождаване, и би стимулирало развитието на тези малки предприятия, като ги освободи от задължението за ДДС по общия режим на ДДС, като например воденето на регистри за ДДС или подаването на справки-декларации за ДДС. Освен това въвеждането на такава специална мярка би довело до по-малка тежест за данъчната администрация чрез намаляване на изискването за управление и проверка на данъчно задължените лица, чийто оборот е под прага. Това също така би имало положително въздействие върху общото равнище на спазване на задълженията по ДДС за тези данъчно задължени лица.

¹ ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

Специалната мярка е изцяло незадължителна за данъчно задължените лица. Поради това малките предприятия, чийто оборот не надвишава прага, и занапред ще имат възможност да упражняват правото си да прилагат общия режим за ДДС.

Съгласно оценките, предоставени от Чехия, въвеждането на специалната мярка би довело до намаляване на приходите от ДДС с по-малко от 2 % и следователно няма да засегне значително общия размер на приходите от ДДС или общия размер на данъчните приходи, събирани на етапа на крайното потребление.

Специалната мярка, с която се опростяват задълженията на малките оператори, е съобразена с целите на Европейския съюз по отношение на малките предприятия.

Като се има предвид положителното въздействие за намаляване на административната тежест както за предприятията, така и за данъчната администрация, при липса на значително въздействие върху общия размер на приходите от ДДС, е целесъобразно на Чехия да бъде разрешено да въведе и да прилага специалната мярка до 31 декември 2024 г.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Мярката за дерогация е съобразена с целите на Директива (ЕС) 2020/285 за изменение на членове 281—294 от Директивата за ДДС, уреждащи специалния режим за малките предприятия², която бе приета в резултат на плана за действие във връзка с ДДС³ и с която се цели създаването на съвременен, опростен режим за тези предприятия. По-конкретно с нея се цели да се намалят разходите за привеждане в съответствие със законодателството за ДДС, да се намали нарушаването на конкуренцията на национално равнище и на равнище ЕС, да се ограничи отрицателното въздействие на т.нар. „ефект на прага“ и да се улесни спазването на нормативните разпоредби от страна на предприятията, както и мониторингът от страна на данъчните администрации.

Освен това прагът от 85 000 EUR е в съответствие с Директива (ЕС) 2020/285, доколкото тя позволява на държавите членки да определят праг за годишния оборот, изискван за освобождаване от ДДС, не по-висок от 85 000 EUR (или равностойността в националната валута).

Подобни дерогации за освобождаване от ДДС на данъчно задължените лица, чийто годишен оборот е под определен праг, съгласно предвиденото в членове 285 и 287 от Директивата за ДДС, са предоставяни и на други държави членки. Нидерландия⁴ и Белгия⁵ имат разрешение да прилагат праг от 25 000 EUR, Италия⁶ — праг от

² Директива (ЕС) 2020/285 на Съвета от 18 февруари 2020 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на специалния режим за малките предприятия и Регламент (ЕС) № 904/2010 относно административното сътрудничество и обмена на информация за целите на наблюдението на правилното прилагане на специалния режим за малките предприятия (ОВ L 62, 2.3.2020 г., стр. 13).

³ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет относно план за действие във връзка с ДДС — Към единно пространство на ЕС по отношение на ДДС — Време за избор, COM(2016) 148 final.

⁴ Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1904 на Съвета от 4 декември 2018 г. за предоставяне на разрешение на Нидерландия да въведе специална мярка за дерогация от член 285 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 310, 6.12.2018 г., стр. 25).

⁵ Решение за изпълнение (ЕС) 2018/2077 на Съвета от 20 декември 2018 г. за изменение на Решение за изпълнение 2013/53/ЕС за предоставяне на разрешение на Кралство Белгия да въведе

30 000 EUR, Люксембург⁷ — праг от 35 000 EUR, Полша⁸, Латвия⁹ и Естония¹⁰ — праг от 40 000 EUR, Унгария¹¹ — праг от 48 000 EUR, Словения¹² — праг от 50 000 EUR, Литва¹³ — праг от 55 000 EUR, Хърватия¹⁴ — праг от 45 000 EUR, Малта¹⁵ — праг от 30 000 EUR, а Румъния¹⁶ — праг от 88 500 EUR.

Дерогациите от Директивата за ДДС следва винаги да са ограничени във времето, за да може да бъде оценено тяхното въздействие. Освен това поисканото от Чехия включване на 31 декември 2024 г. като краен срок на действие на специалната мярка е съгласувано с изискванията на Директива (ЕС) 2020/285. В тази директива се предвижда, че от 1 януари 2025 г. държавите членки трябва да започнат да прилагат националните разпоредби, които те трябва да приемат с цел привеждане в съответствие с нея.

-
- специална мярка за дерогация от член 285 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 331, 28.12.2018 г., стр. 222).
- ⁶ Решение за изпълнение (ЕС) 2016/1988 на Съвета от 8 ноември 2016 г. за изменение на Решение за изпълнение 2013/678/ЕС за даване на разрешение на Италианската република да продължи да прилага специална мярка за дерогация от член 285 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 306, 15.11.2016 г., стр. 11).
- ⁷ Решение за изпълнение (ЕС) 2019/2210 на Съвета от 19 декември 2019 г. за изменение на Решение за изпълнение 2013/677/ЕС за предоставяне на разрешение на Люксембург да въведе специална мярка за дерогация от член 285 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 332, 23.12.2019 г., стр. 155).
- ⁸ Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1919 на Съвета от 4 декември 2018 г. за изменение на Решение 2009/790/ЕО за даване на разрешение на Република Полша да приложи мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 311, 7.12.2018 г., стр. 32).
- ⁹ Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1261 на Съвета от 4 септември 2020 г. за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2017/2408 за предоставяне на разрешение на Република Латвия да прилага специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 296, 10.9.2020 г., стр. 4).
- ¹⁰ Решение за изпълнение (ЕС) 2021/358 на Съвета от 22 февруари 2021 г. за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2017/563 за даване на разрешение на Република Естония да прилага специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 69, 26.2.2021 г., стр. 4).
- ¹¹ Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1490 на Съвета от 2 октомври 2018 г. за даване на разрешение на Унгария да въведе специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 252, 8.10.2018 г., стр. 38).
- ¹² Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1700 на Съвета от 6 ноември 2018 г. за изменение на Решение за изпълнение 2013/54/ЕС за предоставяне на разрешение на Република Словения да въведе специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 285, 13.11.2018 г., стр. 78).
- ¹³ Решение за изпълнение (ЕС) 2021/86 на Съвета от 22 януари 2021 г. за предоставяне на разрешение на Република Литва да прилага специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 30, 28.1.2021 г., стр. 2).
- ¹⁴ Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1661 на Съвета от 3 ноември 2020 г. за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1768 за даване на разрешение на Република Хърватия да въведе специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 374, 10.11.2020 г., стр. 4).
- ¹⁵ Решение за изпълнение (ЕС) 2021/753 на Съвета от 6 май 2021 г. за предоставяне на разрешение на Малта да прилага специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност и за отмяна на Решение за изпълнение (ЕС) 2018/279 (ОВ L 163, 10.5.2021 г., стр. 1).
- ¹⁶ Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1260 на Съвета от 4 септември 2020 г. за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1855 за предоставяне на разрешение на Румъния да прилага специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 296, 10.9.2020 г., стр. 1).

Следователно предложената мярка е в съответствие с разпоредбите на Директивата за ДДС.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Комисията неизменно подчертава необходимостта от по-прости правила за малките предприятия. В тази връзка през март 2020 г. Комисията прие Стратегия за МСП за устойчива и цифрова Европа¹⁷, в която се ангажира да продължи да работи за намаляване на тежестта върху МСП. Целта за намаляване на регулаторната тежест за МСП е един от стълбовете на тази стратегия. Тази специална мярка е в съответствие с изложените цели, що се отнася до данъчните правила. Тя е също така в съответствие и с Плана за действие от 2020 г. за справедливо и опростено данъчно облагане в подкрепа на стратегията за възстановяване¹⁸, в който се признава, че разходите за привеждане в съответствие с данъчното законодателство в ЕС остават високи и че те обикновено са значително по-високи за малките, отколкото за големите предприятия.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Член 395 от Директивата за ДДС.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Предвид разпоредбата от Директивата за ДДС, на която се основава настоящото предложение, то е от изключителната компетентност на Европейския съюз. Съответно принципът на субсидиарност не се прилага.

- **Пропорционалност**

Решението се отнася до предоставяне на разрешение на държава членка по нейно искане и не съставлява задължение.

Като се има предвид ограниченият обхват на дерогацията, специалната мярка е пропорционална на поставената цел, а именно — да се опрости събирането на данъка за малките данъчно задължени лица и за данъчната администрация.

- **Избор на инструмент**

Предложеният инструмент е решение за изпълнение на Съвета.

Съгласно член 395 от Директивата за ДДС дерогация от общите правила за ДДС е възможна единствено след разрешение на Съвета, действащ с единодушие по предложение на Комисията. Решението за изпълнение на Съвета е най-подходящият инструмент, тъй като негов адресат може да бъде отделна държава членка.

¹⁷ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите – Стратегия за мястото на МСП в устойчива и цифрова Европа, COM(2020)103 final.

¹⁸ Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета — План за действие за справедливо и опростено данъчно облагане в подкрепа на стратегията за възстановяване, COM(2020) 312 final.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Не беше проведена консултация със заинтересованите страни. Настоящото предложение се основава на искане, отправено от Чехия, и се отнася само до тази конкретна държава членка.

- **Оценка на въздействието**

Предложението за решение за изпълнение на Съвета има за цел увеличаване на настоящия праг за освобождаване от 35 000 EUR на 85 000 EUR (равностойността в национална валута). Това увеличение представлява мярка за опростяване, с която се премахва голяма част от свързаните с ДДС задължения за предприятията с годишен оборот до 85 000 EUR. Следователно то ще окаже положително въздействие за намаляване на административната тежест както за предприятията, така и за данъчната администрация, при липса на значително въздействие върху общия размер на приходите от ДДС. Поради тесния обхват на дерогацията и ограничения ѝ срок на прилагане въздействието при всички случаи ще бъде ограничено.

Понастоящем наличните данни за 2020 г. показват, че има около 910 000 малки предприятия, които упражняват правото си на освобождаване от ДДС. Увеличаването на прага на 85 000 EUR би било от полза за около 105 000 допълнителни предприятия, което ще доведе до намаляване на приходите от ДДС с по-малко от 2 %.

За данъчно задължените лица мярката за дерогация няма да има задължителен характер. В съответствие с член 290 от Директива 2006/112/ЕО те и занапред ще имат възможност да изберат да прилагат общия режим за ДДС. Бюджетното въздействие от гледна точка на приходите от ДДС за Чехия се оценява на приблизително 370 милиона евро, което може да се счита за незначително.

- **Основни права**

Предложението няма никакво отражение върху защитата на основните права.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

След влизането в сила на Регламент (ЕС, Евратом) 2021/769 на Съвета от 30 април 2021 г. за изменение на Регламент (ЕИО, Евратом) № 1553/89 за окончателни унифицирани схеми за събирането на собствените ресурси, набирани от данък добавена стойност¹⁹ Чехия няма да извършва изчисление на компенсацията въз основа на отчета за собствените ресурси от ДДС за финансовата 2022 година и след това.

¹⁹ Регламент (ЕС, Евратом) 2021/769 на Съвета от 30 април 2021 г. за изменение на Регламент (ЕИО, Евратом) № 1553/89 за окончателни унифицирани схеми за събирането на собствените ресурси, набирани от данък добавена стойност (ОВ L 165, 11.5.2021 г., стр. 9).

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за предоставяне на разрешение на Чехия да въведе специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност¹, и по-специално член 395, параграф 1 от нея,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Съгласно член 287, точка 7 от Директива 2006/112/ЕО Чехия може да освобождава от облагане с данък върху добавената стойност (ДДС) данъчно задължените лица, чийто годишен оборот не надвишава равностойността в национална валута на 35 000 EUR по обменния курс в деня на присъединяването на страната.
- (2) С писмо, заведено в Комисията на 23 ноември 2021 г., Чехия поиска разрешение да въведе специална мярка за дерогация от член 287, точка 7 от Директива 2006/112/ЕО и така да освободи от ДДС данъчно задължените лица, чийто годишен оборот не е по-висок от 85 000 EUR или равностойността в национална валута („специалната мярка“). Тази специална мярка ще се прилага до 31 декември 2024 г. — датата, до която държавите членки трябва да транспонират Директива (ЕС) 2020/285 на Съвета². От тази директива следва, че от 1 януари 2025 г. на държавите членки ще бъде разрешено да освобождават от ДДС доставките на стоки и услуги, извършвани от данъчно задължени лица, чийто годишен оборот в държавата членка не надвишава праг от 85 000 EUR или равностойността им в национална валута.
- (3) В съответствие с член 395, параграф 2, втора алинея от Директива 2006/112/ЕО, с писмо от 16 декември 2021 г. Комисията препрати отправеното от Чехия искане до останалите държави членки. С писмо от 20 декември 2021 г. Комисията уведоми Чехия, че разполага с цялата информация, необходима за разглеждане на искането.

¹ ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

² Директива (ЕС) 2020/285 на Съвета от 18 февруари 2020 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на специалния режим за малките предприятия и Регламент (ЕС) № 904/2010 относно административното сътрудничество и обмена на информация за целите на наблюдението на правилното прилагане на специалния режим за малките предприятия (ОВ L 62, 2.3.2020 г., стр. 13).

- (4) Специалната мярка е в съответствие с Директива (ЕС) 2020/285, чиято цел е да се намали тежестта от привеждане в съответствие за малките предприятия, и да се избегне нарушаването на конкуренцията на вътрешния пазар.
- (5) Специалната мярка ще продължава да няма задължителен характер за данъчно задължените лица, тъй като те все така ще могат да изберат да прилагат общия режим за ДДС в съответствие с член 290 от Директива 2006/112/ЕО.
- (6) Съгласно предоставената от Чехия информация специалната мярка ще окаже пренебрежимо въздействие върху общия размер на нейните данъчни приходи, събирани на етапа на крайното потребление.
- (7) След влизането в сила на Регламент (ЕС, Евратом) 2021/769 на Съвета³ Чехия няма да извършва изчисление на компенсацията въз основа на отчета за собствените ресурси от ДДС за финансовата 2022 година и след това.
- (8) Като се има предвид, че Чехия очаква увеличението на прага да доведе до намаляване на задълженията във връзка с ДДС, а оттам — и до намаляване на административната тежест и разходите за спазване на изискванията както за малките предприятия, така и за данъчните органи, и като се има предвид, че не се очаква значително въздействие върху общите генерирани приходи от ДДС, на Чехия следва да бъде разрешено да въведе специалната мярка.
- (9) Разрешението да се прилага специалната мярка следва да бъде ограничено във времето. Ограниченият срок на действие би следвало да бъде достатъчен, за да позволи да бъдат оценени ефективността и целесъобразността на прага. Освен това, съгласно член 3, параграф 1 от Директива (ЕС) 2020/285 държавите членки трябва да приемат и публикуват до 31 декември 2024 г. законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с член 1 от тази директива, с който се заличава член 287 от Директива 2006/112/ЕО и се определят по-прости правила за ДДС за малките предприятия, и да започнат да прилагат посочените разпоредби от 1 януари 2025 г. Следователно е целесъобразно да се разреши на Чехия да прилага специалната мярка до 31 декември 2024 г.,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Чрез дерогация от член 287, точка 7 от Директива 2006/112/ЕО на Чешката република се разрешава да освободи от ДДС данъчно задължените лица с годишен оборот до 85 000 EUR или тяхната равностойност в национална валута.

³ Регламент (ЕС, Евратом) 2021/769 на Съвета от 30 април 2021 г. за изменение на Регламент (ЕИО, Евратом) № 1553/89 за окончателни унифицирани схеми за събирането на собствените ресурси, набирани от данък добавена стойност (ОВ L 165, 11.5.2021 г., стр. 9).

Член 2

Настоящото решение се прилага от датата на публикуването му до 31 декември 2024 г.

Член 3

Адресат на настоящото решение е Чешката република.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*